

Beste natuurvrienden,

eind november bekruipt je soms de neiging om lekker binnen in je zeteltje te blijven zitten. Maar wie die neiging overwint kan buiten toch telkens weer genieten van de diversiteit van de natuur. Zo vonden op **zondag 26 november** toch weer **28 NVO-ers** de weg naar de activiteit in het **domein Beisbroek**. We werden beloond met rustig herfstweer met af en toe zelfs een flinke scheut zon. En die lage temperaturen? Ach, daarom werden dikke vesten, sjalen, mutsen en handschoenen uitgevonden. (en ja J&A, ook stevige wandelschoenen helpen de kou buitenhouden)

Beisbroek is een oud kasteelpark met aansluitend bos en wat heideveldjes. Het staat al vele jaren bekend om zijn vele paddenstoelensoorten. De laatste decennia kreeg dood hout ook steeds meer plaats op het domein. Bomen mogen staan sterven en als ze omvallen blijven de stammen nog tientallen jaren lang een voedingsbodem en een schuilplaats voor allerlei organismen. In het centrale kasteeltje is ook een kleine maar erg leerrijke natuurtentoonstelling ingericht. Zeker een bezoekje waard.

Half november was er een paar nachten lang sprake van nachtvorst. Dat is, zeker voor vrijstaande paddenstoelen, nefast en we hebben dan ook erg weinig zwammen gezien van de klassieke steel-met-hoedje-vorm. Daarom gingen we op zoek naar zwammen op dood hout en al vlug merkten we dat ook daarop heel wat te ontdekken valt. We zagen minstens 30 verschillende soorten. De juiste naam op een paddenstoelensort plakken is zeer moeilijk en vaak enkel via microscopisch onderzoek helemaal zeker. Net daarom zijn we best tevreden dat we 17 soorten op naam konden brengen, alhoewel achteraf nog wel wat aanpassingen nodig waren. Voor wie de soorten wat volgt : *Helmmycena* wordt *Mycena spec.*, *Takruitertje* wordt *Plooiwieswaaiertje* en *Roodsteelmycena* wordt *Mosklokje spec.* Een gids moet kunnen toegeven dat hij/zij de bal ook al eens mislaat.

Het werd vlug donker onder de bomen en daarom maakten we om 4 uur nog even tijd om door de natuurtentoonstelling te lopen. Het domein en het kasteeltje zijn eigendom van (en worden beheerd door) de stad Brugge. Een enthousiaste groep vrijwilligers zorgt voor het openhouden van de tentoonstelling en voor de begeleiding van groepen. Als dat in Brugge kan, dan misschien ook in Oostende... ???

De nabespreking werd deze keer iets bijzonders. De cafetaria "Het koetshuis" was gesloten wegens jaarlijks verlof en daarom reden we naar het centrum van Jabbeke. Café "De Tijger" is immers een unicum, een donkerbruin cafeetje zoals er vroeger zoveel waren maar nu slechts hier en daar nog ééntje. Je moet erbij geweest zijn om te begrijpen hoe bijzonder het daar is, je wordt precies 40 jaar terug in de tijd gekatapulteed. Helaas sluit ook deze parel binnenkort de deuren (01 januari 2018?). Daarom trekken we er na de wandeling rond de Roksempot op 17 december nog eens naartoe.

Bij een verslag worden telkens 12 foto's gevoegd van soorten die tijdens de wandeling werden gezien en besproken. We kiezen daarbij maximaal voor soorten die in vorige verslagjes nog niet aan bod kwamen. Op die manier werden in deze verslagjes reeds **275 verschillende soorten** wat nader onder de loep genomen. In de bijgevoegde soortenlijst vind je ook alle organismen die tijdens NVO-activiteiten met zekerheid werden herkend en door de meeste deelnemers ook werden gezien. Die soortenteller staat nu (na 22 activiteiten) op **484 verschillende soorten**. (halen we toch nog 500 soorten in 2017? Nog 16 soorten in 2 activiteiten, het lijkt weer wat beter haalbaar)

Piepkleine plaatjeszwammen die dwars doorheen mostapijten groeien behoren vaak tot de mosklokjes. Er zijn enkele tientallen soorten van dus wij houden het voor de zekerheid bij **Mosklokje spec.** Het bijvoegsel "spec." staat voor species, het latijnse woord voor soort. (foto : Waarnemingen.be)

Qua kleur en "Rubber-achtigheid" deed dit zwammetje denken aan de Echte judasoren die we wel vaker zien. Maar deze had duidelijk stekels aan de onderkant, het is de **Stekeltrilzwam**, een zeldzame soort. (foto : Waarnemingen.be)

Een stuk kleiner en ook zeldzamer dan Struikhei is deze Dopheide. Gewone dophei en Rode dophei lijken sterk op elkaar (Rode is nog zeldzamer) dus ook hier kiezen we weer voor de meest veilige oplossing en noteren we **Dophei spec.** (foto : Waarnemingen.be)

Als je als natuurfotograaf met zo'n foto thuiskomt is niet je dag maar meteen je volledige jaar goed. Deze **Vlaamse gaai** brengt een eikel naar zijn wintervoorraad. Die kan meer dan 100 meter ver liggen. Zo draagt deze vogelsoort sterk bij aan de verspreiding van onze eiken. (foto : Waarnemingen.be)

Deze merkwaardige paddenstoel heeft lange afhangende stekels. Wij vonden van deze **Pruikzwam** twee exemplaren die wel al hun beste tijd hadden gehad. Toch vreemd dat de naamgevers bij deze aan een pruik dachten. Sinterklaasbaardzwam was misschien beter geweest. (foto : Waarnemingen.be)

Wie wat tijd neemt om te zoeken op en rond dood hout zal heel veel vreemde vormen vinden. Vaak klein, maar daarom niet minder mooi. Dit knaloranje **Kleverig koraalzwammetje** vind je vaak in groepjes bijeen. (foto : Waarnemingen.be)

Korstmossen zijn halve paddenstoelen. Er zijn zo'n 725 soorten te vinden in België. Elke korstmossoort bestaat uit een schimmel en een alg die in symbiose samenwerken. Van deze bekersmossen worden in waarnemingen.be een vijftiental soorten vermeld. We gebruiken dus weer dezelfde truc en noteren **Bekermos spec.** (foto : Waarnemingen.be)

Soms is de onderkant van een paddenstoel nog mooier dan de bovenkant. Dat is zeker waar voor dit **Plooiwieswaaier**. Ik benoemde deze soort foutief als Takruitertje. Het blijft dus opletten geblazen met namen plakken op zwammen. Even vergelijken met goedgekeurde foto's op waarnemingen.be is zeker een goed idee. (foto : Waarnemingen.be)

Het kleinste vogeltje van Europa is het **Goudhaantje**. Met zijn 4 à 7 gram is het een echte lilliputter. Wie er oog (en vooral oor) voor heeft zal ze verrassend vaak in bomen en struiken aantreffen, zelfs in parken midden in de stad. Hun hoge piepjes verraden meestal waar ze te vinden zijn. Een goede verrekijker is dan echt wel nodig om ze goed te zien te krijgen. (foto : Waarnemingen.be)

Koningskaars is een opvallende, tot 2 meter hoge, tweejarige plant. Na de bloei blijven vele tientallen zaaddozen aan de bloeiwijze zitten. Elk doosje is gevuld met vele, kleine zaden. Daar vinden onze zangvogels in de winter dus een goede bron van voedsel. (foto : wisflora.herbarium)

Heel veel paddenstoelensorten zijn erg moeilijk op naam te brengen. Gelukkig zijn daarop ook wat uitzonderingen die qua kleur en/of vorm specifiek genoeg zijn om ze (bijna) meteen te herkennen. De **Rodekoolzwam** (ook wel Ametistzwam) is daarvan een mooi voorbeeld. (foto : Waarnemingen.be)

Op dode boomstronken en takken kun je veel korstvormige zwammen vinden. Als ze wit of bruin zijn dan kan de soort meestal slechts na microscopisch onderzoek bepaald worden. Van deze **Oranje aderzwam** zijn we ook zonder microscoop toch wel behoorlijk zeker. (foto : Waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 10 december** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 10 december** : uitwaaien op **Klein strand en Westerstaketsel**
Start om 14u00 aan de voet van het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 17 december** : wintervogels op de **Roksem-put** (Hoge Dijken)
Deze wandeling valt een weekje vroeger omdat we op 24 december volop in de kerstsfeer zitten
De carpoolers verzamelen om 13u30 aan de parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 14u00 parking aan het bezoekerscentrum, Oude Brugseweg 239, Roksem (Oudenburg)
- **Zondag 14 januari** : kleine **Spuikomwandeling + Jaaroverzicht** (met "bakselbuffet")
Start om 14u00 aan ontmoetingscentrum De Ballon / Zeeheldenplein / Oostende
- **Zondag 28 januari** : strandwandeling in **Lombardsijde**
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 **aan de randparking thv tramhalte Duin en Zee** (Earth explorer)
Ter plaatse : 14u00 parking op het einde van de Idyllelaan / Idyllelaan 2 / Middelkerke
- **Zondag 11 februari** : strandjuttten op het strand van **Raversijde**
Start om 14u00 aan het Duinenkerkje / Dorpsstraat 95 / Oostende
- **Zondag 25 februari** : Eerste lentekriebels in de **Fonteintjes**, Blankenberge (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 **aan de randparking thv tramhalte Duin en Zee** (Earth explorer)
Ter plaatse : 14u00 thv tramhalte Duinse Polder / Kustlaan 201 / Blankenberge

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)